

LIEPŲ LIETUVA

NR. 34 (995) S. PAULO — BRASIL — 1967 M. RUGPĪŪČIO — AGOSTO 25 D. — XIX METAI

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydų biblioteka

Nelietuvio Ispūdžiai Lietuvoje

NEGARBINGAI PARDUOTI

Toronto dienraštis The Telegram liepos 24 d. paskelbė stambų iliustruotą straipsnį — Aarono R. Einfranko įspūdžius iš Vilniaus. Tai antras L. Diržinskaitės suorganizuotos spaudos konferencijos vaisius. Tik šio straipsnio autorius nekartojo Diržinskaitės ekspertų aiškinimų. Jo įdalykus ten pažiūrėta plačiau atvertomis akimis, ir išgirsta šis tas šalia oficialiųjų įtiki- nėjimų.

Pradžioje nurodė, kad viena iš šių laikų patyčių yra Lietuvos nepriklausomybės neturėjimas ir jos nebuvimas Jungtinėse Tautose. Nurodė kad nepriklausomybės Lietuva neteko Stalino — Hitlerio są- mokslo dėka, autorius primena ir savotišką Vakarų vaidmenį. Sako: „Nors Vakarų valstybės techniškai nepripa- žįsia Lietuvos įtraukimo į SSSR, Vakarų politika irgi nenuoširdi. Lygiai kaip Lietu- vos laisvė buvo nužudyta Hit- lerio ir Stalino sąmokslu.“

GERIAU NEGU MASKVOJE

Bet, nors Lietuva dabar ir laikoma sovietinės imperijos dalimi, skirtumas tarp Vilniaus ir Maskvos esąs apstul- binantis. Vilniuje žmonės ge- riausiai apsigėrę ir geriausiai pavalgę. Taip Lietuvoje esą to- dël, kad lietuviai sugebėjo nugalėti rusų jiems primestos politinės bei ūkinės sistemos nemokšišumą. Lietuvoje net komunistų partija kartais uži- manti nacionalistinę poziciją prieš rusišką primityvumą.

NEIŠNYKO BAIMĖ

Betgi baimės jausmas Vil- niuje ir apskritai Lietuvoje dar neišnykęs. Bijoma Stali- no laikų teroro grįžimo. Au- torius susidūręs įspūdį, kad rusų kalba stelbia lietuvių kalbą Lietuvoje, nors tai ten- dencijai ir spiriamasi ne tik už partijos ribų, bet ir parti- jai. Autorius taip pat girdėjęs nusiskundimų, kad geriausiai gaminiai iš Lietuvos išve- žami Rusijon, nors tas ausis- kundimas, regimos didesnės

gerovės akivaizdų, jam atro- dęs nesvarbus. Net valdžios žmonės patvirtinę, kad Lietu- voje jau esą 17% gyventojų atsikėlusiu iš kitų SSSR da- lių. Jie sakę „tik 17%“ (at- seit, vietinių vistiek dar didė- lė dauguma), bet autorius pa- stebėjęs nerimo dėl didelio nelietuvių kiekio Vilniuje ir aplink Vilnių.

Tačiau vistiek gyvenimas Lietuvoje esąs geresnis negu kitose sovietinėse respubliko- se. Palygino su Armėnija. Ar- mėnijoje gal esą daugiau auto- nomijos, bet ten esą daugiau skurdo, negu Lietuvoje. Bet, esą, tai pačių lietuvių nuo- pelnas, ne rusų dovana.

POLITINĖ PADĖTIS

Politinė padėtis tokia pati, kaip Rusijoje: ta pati vienos partijos sistema. Bet girdėjęs jog Lietuvoje esanti kelinama mintis, kad rinkimuose būtų ne vienas, o du kandidatai są- rašai, — tai, girdi, galėtų bū- ti kaip ir dviejų partijų siste- mos pradžia, netgi, jei abu sąrašai būtų komunistų... Bet tokie dalykai priklauso nuo Maskvos leidimo. O Maskvos leidimas autoriaus manymu, tokį leidimą gal galėtų padė- ti išgauti Vakarų valstybės...

JUOKINGA MINISTERIJA

Po tų pastabų ir samprotavimų, A. R. Einfrankas prime- na kad LTSR giriasi turinti savo užsienių reikalų ministere- riją. Svarbiausias jo įspūdis iš spaudos konferencijos to- jeva ministerijoje — čia ver- žiamasi išgauti diplomatinę pri- pažinimą. Diplomatinis pripa- žinimas jiems ten, esą, rūpi labiau, negu, pavyzdžiui, bri- tų laikomas auksas. Tačiau, — mano autorius, — nepai- sant čia esančios vaunamos užsienių reikalų ministerijos, Lietuva ni kad netaps nepri- klausoma nuo Maskvos varž- tų, nebent kiltų trečiasis pa- saulinis karas, kurio niekas nenosi...

AR GAUS DAUGIAU AUTONOMIJOS

O viadėlto, lyg pats su sa- vimi kalbėdamas, ar tenai gir- dėtus gundymus kartodamas autorius prasitaria, kad galgi, pripažinę LTSR, vakarai leng- viau galėtų išderėti daugiau autonomijos Lietuvai... Galėtų susidaryti geresni ryšiai su išeivija... Bet, sako, jei vaka- rai tokį pripažinimą suteiktų, tai kas gi tada Maskvą be- skatintų suteikti daugiau au- tonomijos Lietuvai? „Dilema iš tikrųjų sunki“, — sampro- tauja A. R. Einfrankas. — Praeity įvairūs „paktai“ ne- kreipė dėmesio į Lietuvą gy- venančius žmones. Jau lai- kas apie tuos žmones pagal- voti, netgi jei galutinis rezul- tatas būtų ne visiškai nepri- klausomybė, kurios vakarai menamai nori Lietuvai.

(Bus daugiau)

(ELTA)

Plačiajame Pasaulyje

VATIKANAS

Šv. Tėvas labai prašė viso pasaulio katalikus vyskupus daboti, kad kuonai neįvestų patys savo valia įvairių litur- ginių reformų bažnytinėse apeigose ir šv. Mišių aukoje.

Jis nebūtų rašęs tokio lai- ško vyskupams, jei nebūtų ga- vęs žinių iš įvairių kraštų, kad yra gerokai sauvaliauj- ma. Liturginė reforma tebe- daroma. Ją turi tvarkyti Baž- nyčios autoriteto paskirti vy- rai, pagal tikras taisykles, prisilaikant tradicijų, o ne kaip kas pats mėgsta. Toks nekantrumas palaukti, iki vi- su reforma bus Bažnyčios paskelbta, primena vaikų el- gesį, kurie negali palaukti iki mama baigs iškepti pira- gus, bet jau ima pirštukais kabinti žalią tešlą ir laižyti. Tai joku būdu nepateisi- nama.

KURIOS REFORMA

Apie praėjusią savaitę pa- minėta Bažnyčios valdomųjų igu reformas pats šv. Tė- vas paskutinį sekmadienį pa- sakė: tai yra svarbus žings- nis, susijęs ir su Bažnyčios tradicija ir atsižvelgiant į mo- derniškių laikų reikalus. Re- forma labai atsilieps visame Bažnyčios gyvenime. Ji įga- lias kurią geriau atlikti savo darbus, ir sujungs glaudes- niais ir gyvenimais ryšiais vi- są Bažnyčią.

SOV. RUSIJA

Rusu mokslininkai paskel- bė suradę naujus LAZER spin- dulius, kurie lekia net devy- nis kartus greičiau už sviesą. Jei tai pasitvirtins, tai įvyks didelis perversmas visuose moderniausiųose fizikos moks- luose. Net žymioji Einšteino reliativumo teorija būtų atgy- venta. Iki šiol modernioji fi- zika rėmėsi faktų, kad švie- sos greitis yra 300 tūkstančių kilometrų per sekundę. Buvo manoma, kad didesnio grei- umo pasaulyje nėra ir nebega- li būti. Tuo greitumu remian- tis buvo daromos svarbios iš- vados ir apskaičiavimai. Bet jei pasitvirtins, kad rastasis laser spindulys skrenda 2.700 000 klm. per sekundę, tai tas sugriautų kone visos buvu- sias teorijas, ir atvertų nau- jų galimybių didžiausius lau- kus.

MASKVA

Per Maskvą ateinančios ži- nios iš komunistinės Kinijos sako, jog tenai vykstančios

didelės kovos kariuomenės su Mao Tse Tungo šalinin- kais bei raudonąja gvardija. Apot tų pačių šaltinių, vis daugiau kariuomenės pulkų prisideda prie sukilėlių. Esą sukilusių kolechozų darbininkų.

Kad padėtis tenai yra la- bai opi, liudija pats Mao Tse- tungas, kurs paskelbė sukilė- liams ultimatumą baigti riau- šes ir visas demonstracijas iki rugsėjo 15 dienos. Jei iki tos dienos nebaigsia, tai jis tuojau mobilizuosiąs visą ka- riuomenę ir juos sumalsiąs.

KINIEČIAI BĖGA

Daug komunistinės Kinijos piliečių stengiasi pabėgti iš Kinijos į anglų valdomą Hong Kongą, ar į portugalų Macau. Jie bijosi galinčio kilti pilietinio karo.

ARGENTINA

Ir Argentinoje komunisti- niai teroristai nori pradėti partizaninį karą prieš esamą vyriausybę, Šiomis dienomis policija suėmė tokių teroris- tų būrį.

Atsišaukimas į Jaunimą

ENCIKLIKOS TEŠINYS

Daug jaunuolių entuziasti- kai atsiliepė į Pijaus XII kvie- timą apaštalauti. Taip pat dau- gelis savanoriškai įsijungė į įvairias ir oficialias bei pri- vačias organizacijas bendra- darbiauti su pažangumo sie- kiančiomis tautomis. Jaučia- me didelį malonumą patirjami, jog kaip kuriose tautose «ka- rinė tarnyba» gali persiorga- nizuoti į socialinę tarnybą. Tokias iniciatyvas ir tokią jas apvaisinančią gerą valią mes laiminame. O, kad tik vi- si kurie sakosi esą Kristaus, galėtų išgirti jo šauksmą: Bu- vau alkanas ir mane papenė- jote, buvau ištroškęs ir jus mane pagirdėte, buvau pake- leivis ir jūs mane priėmėte, buvau nuogas ir ju mane pridengėte, buvau kalėjime ir jūs mane aplankėte.

Niekas negali pasilikti abe- jingas, regėdamas sunkią savo brolių dalį, kurie tebėra skurde, paskendę ignorancijo- je, nesaugumo aukos. Kaip Kristus taip ir krikščionio širdis turi jausti užuojautos tokiam dideliu vargū. «Gai- la man minios!»

MALDA IR VEIKLA

Visų tikinčiųjų maldos turi kilti į Visagalintįjį, kad, pa- galiau, tokių didelių nelaimių pergyvenusi žmonija protingai ir stipriai imtųsi jas pašalin- ti. Prie tos maldos turi prisi- dėti kiekvieno visiškai atsi- dėjimas, pagal savo išgales, kovai su asilikimu. Tiek pa- kiti asmenys, tiek bendruo- meniniai sambūriai ir tautos broliškai tepaduoda vieni ki- tams rankas, stipriai padė- dami silpniesiems kilti, sudė- dami tam visą savo patyrimą, savo entuziazmą ir nesūinte- resuotą meilę. Už vis labiau, tas kam rūpi tikra meilė, vi- sokiais būdais stengiasi su- rasti skurdo priežastis ir at- rasti joms išnaikinti priemo-

nių. Taikos draugas eis savo kečiu spinduliuodamas džiaugs- mą, skleidamas šviesą ir malonę žmonių širdims visoje žemėje, padėdamas jiems ras- ti draugų veidus, brolių bruo- žus, nepaisant visų rubežių.

PAŽANGA IR NAUJASIS TAIKOS VARDAS

Per daug dėlioti ekonomini- niai, socialiniai ir kultūriniai tautų skirtumai išsaukia įtam- pas, nesantaikas ir sudaro pa- vojų pačiai taikai. Sugrįžę iš savo kelionės į Jungtines Tau- tas sakėme Santarybos vys- kams: «Mes turime galvo- voti, dar geriau, mes turime mylėti išsivystančias-pažan- giuojančias tautas pasaulyje, tuos nesuskaičiuojamus legi- jonus neturtelių. Ta mūsų meilė turi būti dar apdaires- nė, dar atidesnė, dar dosnes- nė. Kovoti su skurdu ir ko- voti su neteisingumu tai yra tas pat kaip skatinti visų žmogiškąją ir dvasinę pažan- gą, drauge su visų didesne gerove. Taika nėra tiktai gin- klų tylą, nėra tiktai jėgų vi- sada netikra lygsvara. Aiką reikia kurti diena po dienos, įvedant Dievo pageidaujamą santvarką, kurioje viešpatau- ja tobuliausias teisingumas žmogaus žmogui.

NUSIKRATYTI IZOLIACIJA

Savo pačių pažangą kurian- čios tautos pačios pirmos yra už ją atsakingos. Tačiau pa- žangos nepasieks atsiriboda- mos nuo kitų. Taikon vedan- čios pažangos kelio žymės yra: sritiniai susitarimai silp- nųjų savo tarpe viens kitą palaikyti; platesnės sutartys joms padėti, dar didesnių už- simojimų susitarimai vienu su kitais, drauge nustatyti ir pra- vesti reikalingas programas.

PAKELIUI PASAULINI VEIKSMINGĄ AUTORITETĄ Toks tarptautinis bendra-

Pavergtoji Lietuva

RUSINIMAS

Kaip labai Rusijos komunistai stengiasi surusinti Lietuvą ir kitus okupuotus kraštus rodo ir toks smulkus, bet itin reikšmingas pavyzdėlis. Jie išbraukė iš lietuvių kalbos žodyno žodžius «autos», «tautinio» bei «tautiškumo». Jų vieton brūk tik «nacija», «nacionalinis» ir «nacionalizmas» ir tai supranta, kaip visos plačiosios Rusijos nacija.

(ELTA)

IR ŪKIS BEI PRAMONĖ NUTAUTINIMUI

Lietuvos komunistai, Maskvos tarnai, nirstą išgirdę prie kaištą, kad Maskvos ūkio politika yra naudojama lietuviams surusinti. Bet pači je Maskvoje ūkio ir pramonės planuotojai atvirai kalba, kad visų Rusijos kraštų bei tų ūkiai yra susieti su RUSIJU SUARTĖJIMO PAGRINDAIS. O kas yra tas nacių suartėjimas? Kad visi turi mokytis ir vartoti rusų kalbą, kad rusus valdininkus ir darbininkus, visokių echnikų vadais pakrikštytus, siūnčia gyventi ir dirbuotis Lietuvoje, o Lietuvos specialistams sunku gauti darbo pačioje Lietuvoje. Jus mielai priima kituose Rusijos pakraščiuose, net didesnę algą moka. Komunistai tautų outautinimą vadino «tautų suartėjimu».

(ELTA)

ELEKTRĖNAI

Jau įjungė penktą šiluminės elektros jėgainės bloką, 300.000 KW galimumo. Si jėgainė dabar jau pasiekė 900, 000 KW galumą. Pagal planą dar reikia pridėti vieną

300.000 KW galimumo bloką. Elektrėnų jėgainė daugelio vadinama viena iš didžiausių Maskvos Lietuvos importuotų klaidų. Tačiau tą klaidą stengiamasi užbaigti iki pilno dydžio.

(ELTA)

SUGADINO HERBUS

Vilnius, Kaunas ir daugelis kitų Lietuvos miestų nuo senovės turėjo savo herbus — antspaudus ženklus. Visa jų eilė turėjo ir kryžių, ar Dievo Apvaizdos akį, ar kurį kitą religinį ženklą. Komunistams tai užkliuvo akį, ir jau paruošti nauji herbai, iš kurių viskas išbraukta, kas turi ryšio su religija. Tu pačiu panaikinti mūsų miestų istoriniai ryšiai su praeitimi.

(ELTA)

GRĮŽO IŠ TAŠKENTO

Taškente (sov. Rusijoje) prieš metus laiko įvyko smarkus žemės drebėjimas. Suriovė daug namų. Iš Lietuvos buvo nusiųstos kuopos vyrų namams statyti. Rugpjūčio 5 dieną į vilnių sugrižo paskutiniai statybininkai. Spauda pažymėjo, kad jie tenai pastatė ketverius namus po 100 būtų, vaikų darželį ir visi baldai būvę nusiųsti iš Lietuvos. Be to, statybininkai giriamai, kad labai gerai pastatę namus. Tuo galima džiaugtis.

O KAIP LIETUVOJE?

«Czerwonyj Sztandar» Vilnius, rugpjūčio 2 dieną rašo: «Vasario mėnesį perstatant Naujojo Vilnių «Neies» fabriką, sugriuvo mūro siena,

«iš šaknų» išraudaama įvairias konstrukcijas. Žuvo vienas darbininkas».

Tą patį mėnesį Kretingoje tarpkolehozinės statybinės organizacijos garaže sugriuvo gelžbetoninės pertvaros, sudaužyti du automobiliai, 6 tūkstančiai rublių nuostolių.

AR GRĮŽO I TAŠKENTĄ

Po žemės drebėjimo Taškente, Lietuvos buvo atgabenta apie 300 šeimų. Buvo įsakyta tuojau duoti toms šeimoms butus, maistą, parūpinti darbą. Kai jau grįžo net 400 butų pastatę lietuviai iš Taškento, spauda nieko nerado, kad taškentiečiai būtų grįžę iš Lietuvos į Taškentą. Ar jie apsigyveno Lietuvoje?

PENKIOS DARBO DIENOS

Nuo liepos 1 dienos daugumoje Lietuvos fabriku įvesta tik penkios darbo dienos. Tuo giriamasi per spaudą ir radiją. Tik nesigiriama, kad darbo laikas tuomet kiek nesu-

trumpintas. Ką anksčiau darbininkai padirbdavo per šešias dienas, tai dabar turės padirbti per penkias, nes vietiek paliko 41 darbo valanda per savaitę. Šeštadienio valandas pridėjo prie kitų dienų valandų.

J.A.V.

Arabų—žydų karo metu Lietuva susilaukė netikėto dėmesio aukščiausiuose politikuose, bei pasaulinės spaudos sluoksniuose. Kai rusai puolė Izraelį, reikalaujanti kad jis tuojau pat ištrauktų savo kariuomenę iš užimtųjų arabų kraštų, tai ir Jungtinėse Tautose, ir įvairių politikos vyrų ir spaudos pasakyta: «Rusai, duokit pavyzdį. Ištraukit savo kariuomenę iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Prūsų, Vengrijos ir kitų užimtų kraštų! Didieji dienraščiai įdėjo Sovietų Rusiją pašiepiančių karikatūrų. Pavyzdžiui Gromikas iš pilies bokš-

to šaukia Izraeliui pasitraukti iš Sirijos, Jordano... O to pat bokšto rūsyje, pro apkaustytą langą matomi užrakinti lietuviai ir kitos jų pavergtos tautos...

LYGYBĖ PALANGOJE

Vilniaus KOMJAUNIMO TIE SA (rugs. 4) apie Palangą rašo, kad «dabar šia lyg ir antrasis Sočis» (rusuose itin populiarus Krymo kurortas) — «tiek žmonių suvažiuoja, kad ne tik poilsio namai, sanatorijos, viešbutis, kempingai, turistų pensionatas, bet ir svetingi palangiškiai visų sutalpinti negali...»

Ir čia pat žvilgsnis į vasaroti bandančius zemačius

«Netoli Palangos esančiame miškelyje tvarkingai sustatyti keli sunkvežimiai. Jų kabinų viršų puošia užrašas «EKSKURSIJA». Tai plungiškiai atvyko praleisti dvi poilsio dienas pajūryje. O kiek toliau, žiūrėk, ir kolūkiečių grupė, susėdusi prie laužo, laukdama išvertiančios kibirė vakarienės, smuikiui ir akordeonui grojanti, dainas dainuoja apie puikų gamtos kampelį prie jūros...»

Ir dar, sako, kalbasi Tik nepaklausė, apie ką. Ar tik ne apie tai, kad tos žadėtios lygybės, kaip nebuvo, taip nėra: vieni ištaikinguose restoranuose vakarieniauja, kiti — pakrūmėję iš kibiro... «Pažanga tik tokia, kad prie jūros zemačiams visai nebeliko vietos...»

(ELTA)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis dokumentu atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

ezidencija

K. Joaquim Piza, 204
Tel 31-2548

Raštine:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 Tel 37-324
no 14,00 iki 18,00

JAKUTIS & LAPINIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 - VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Sviesos Šešėliai Tamsoje

FALJETONAS

JERONIMAS IGNATONIS

(tęsinys)

Dar ir tas niekis. Pakenčiama.

Kada tik pas mane ateidavo svečių, šeimininkė paleisdavo Snukį pasivaikščioti. Kad pas mane būdavo vyriška draugystė ir ar mes gerdavome, ar kortomis lošdavome, Snukis pavaikščioja palangėmis, paslaminėja ir grįždavo be balo į savo kambarį. Reikia pasakyti kad šeimininkė turėjo jam atskirą kambarį su guoliu ir kaulų krūva. Ten jis turėjo visus patogumus.

O jei kada pas mane užeidavo mergaitės taip sau paplepėti ar Kijafo pasgurknoti, tada Snukis kilyrščiomis laiptais nusirisdavo, ir lodavo, lodavo iki apsvaigimo, kol mergaitės aš išlydėdavau. Ir dar grįžus man, prie vartelių jis mane sutikdavo, ir urg-

jo šeimininkė visuomet su juo išeina pasivaikščioti, o mano — niekuomet! Kodėl jo šeimininkė kasdieną jam vonią daro, o man ne!

Bet kodėl jis taip nemėgsta merginų — to negaliu supprasti.

vieną kartą įvyko tai, ko aš nelaukiau ir nesitikėjau.

Grįžtu iš darbo. Šeimininkė aukštai iškelia langą, persisvarina giliai į lauko pusę ir išmeta beviltiškai pilką žvilgsnį:

— Ar nematei Snukio?

— Snukio? Ne, nemačiau. O kas nutiko su juo?

— Taigi, kad nutiko. Išėjo ir nebegrįžta. O kas vartelius paliko atvirus, taip ir nemačiau. Aš tam statinį sugrūščiau į užpakalį...

Aš taip ir nukaitau. Ar aš galiu jai dabar išpasakoti visą istoriją, kaip tai nutiko!

Vakar kaip tik buvo užėjusios pas mane dvi mergaitės. Ką aš sakau — užėjo. Aš patį jas užsikviečiau. Išivedžiau per tarpugatvės varte-

lius. Ir tai nepastebėjo nei šeimininkė, nei Snukis. Tur būt, vakarieniavo. O mergaitės, kai įeina, negi užčiauptom lūpom kalbes. Viena susirūpinusi kur ir kaip atšvesti savo vardinę, o kita — ar aš būsiu tose vardinėse. Ir kai aš pasiūliau atšvesti vardinę pas mane, pirmoji taip ir išsižiojo, o antroji, pasikorusi man ant sprando, ir spiegią paausina

— Koks tu gudrus! Hm! Tatal — ir bučiuoja man į žandus.

To ir užteko, kad Snukis užuostų. Cypdamas, urgamas nusiritu laiptais ir prie langų.

Šiam smūgiui buvau pasiruošęs. Turėjau parsinešęs ilgą lazdelę.

— Snuki, būk geras man, aš tau — ir iškišau lazdelę. Pasiekiau vartelius, kliampė ir atidariau. Žinojau Snukio silpnę. Jis viską mes, ir kaulą griaužęs, ir šeimininkę bekasandį jam papilvę, jei tik jis pamatys pravirus var-

telius. Taip jis mėgo išėiti gatvę pašliandroti! Bet to aš tikrai nežinojau, kad Snukis, syki' išėjęs, pats nebegrįžta!

Gal šuniegaudos pagavo? — Ieškau šeimininkei paguodos žodžius ir mėginu atsekti pėdsakus.

— Taigi, šuniegaudos! Buvau ir policijoje ir pas šuniegaudas. Snukio nėra. Jis ne iš tu, kad pasiduotų šuniegaudoms! O gudrus šunelis, tas mano Snukis! Aš už jį mokėjau dvidešimt penkis dolerius dar anais laikais, kada už dešimtuką iš skerdyklų galėjai dvi kiaulės galvas parsinešti. Toks brangus mano šunelis! Būdavo, bučiuoja rankas ir prašo, kad tik aš jį išleisčiau pasivaikščioti į gatvę. Išleidavau kai kada. Bet laikiau ant virvelės, ir kiek jis mane pritašydavo, kol apuostinėdavu visas tarpugatvyje šules. Bet jei kate pamatys, — tai niekas jo neišlaiskys. Vargšas mano Snukis, — dūsauja šeimininkė.

(Bus daugiau)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 7.00 visoje P-
Amerikoje GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25.00. GARBĖS
Atskiros numer. išleidimas N Cr. \$ 50.00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 15
SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 10.00 paskutiniame
N Cr. \$ 5.00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 2.50
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo
nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui pra-
šant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redak-
cijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Negru Riaušės

PETRAS PAKALNIS

Šią vasarą JAV sukrėtė didžiausios negru riau-
šės. Niekada anksčiau nebuvo tiek užmuštų sužeistų
ir suimtu. Brazilijos gyvent joms nesuprantama, kodėl
tenai turi taip kovoti juodieji žmonės su baltaisiais.
Petras Pakalnis, jau daug metų gyvena Amerikoje,
pats savo akimis stebėjo ir stebi žmonių gyvenimą.
Jis supažindina su ta Amerika labai nemalonia ir
garbės nederančia problema.

Red.

Šįmet JAV negru riaušės buvo trumpos, bet palyginant su praėjusiais metais, gana kruvinos ir au riušos. Per jas žuvo 86 žmonės, 2056 buvo sužeisti ir 11094 areštuoti. Riaušių metu Detroito mieste išdegė 25 kvadratiniai kilometrai kvartalas, padarydamas apie 500 milijonų dol. nuostolių. Ž tuos pinigus būtų galima pastatyti mažiausiai 25.000 labai patogių darbiniamams namų ir apgyvendinti juose 100.000 žmonių. Kituose miestuose nuostoliai mažesni.

Kai kuriuose miestuose riaušės negalėjo įsiliepsnoti, nes vietos valdžia spėjo jas užgulauti. Taip, pav. zdžiui Milwaukee miesto burmistrs, uždraudęs žmonėms keletą dienų išeiti į gatvę, riaušės nuslopino ir trumpu laiku grąžino visą miestą į normalų gyvenimą.

Jėga, žinoma, gali riaušes nuslopinti, bet ji negali pašalinti riaušių priežasčių. O jų yra daug ir jos giliai įleidusios šaknis.

SEKOS ŽAIZDOS

Jau pradinių mokyklų negru vaikai, išgirdę apie tikrai žiauria senovės vergiją, įgyja baltiesiems neapykantos, nepaisant, kad toji vergija jau senai panaikinta. Paskui, išskaičiuojant kitas negrams padarytas skriaudas, toji neapykanta didėja, tarsi ir dabar negras būtų taip skriaudžiamas, kaip praėjusiais šimtmečiais. Tai nėra vien tik negru, bet yra visų neišsilavinusių žmonių psichologijos reiškinys. Juk ir lietuvių tarpe pasitaiko žmonių, kurie pavyzdžiui nekenčia vokiečių arba vienuolių vien dėl to, kad prieš 400 metų kručiuočių ordinas puolė Lietuvą. Ko galime laukti iš ne-

privačių žmonių sąžinės reikalas. Valdžia niekam neduoda darbo, kas neišleidžia negru darbininkų. Taip pat negalina paneigti fakto, kad darbininkų unijos nenori įsileisti negru į savo tarpą. Tokiu būdu jos rezervuoja baltiesiems pelningiausius amatus.

TARIAMASI

Kruvinos riaušės ir milžiniški nuostoliai privertė ir baltuosius ir juoduosius pagalvoti, ar negalima būtų pašalinti bent kaikurias riaušių priežastis ir ieškoti sugyvenimo. Negru vada, ypač taip vadinamos «Miestų lygos» prezidentas, negras Whyney Young tariasi su įvairių fabriku direktoriais ir prikalbina juos samdyti daugiau negru darbininkų. Jei sumažės riaušinių skaičius gatvėse, sumažės ir riaušės.

KALTI IR NEGRAI

Antra vertus negalima išteisiinti ir negru. Ekstremistų negru būrelis, kad ir nedidelis, skelbia taip vadinamą «juodųjų galią» ir nori jėga bei riaušėmis pašalinti negroves. Vienas jų vadas, nuvykęs neseniai į Kubą, matyt, norėjo pralenkti Fidel Castro ir taip išplūdo JA, kad šiųkštu buvo klausytis. Jei jis tuos pačius žodžius būtų pavartojęs prieš Castro ar Rusiją, jau seniai būtų atsideręs po velėna.

Antras daromas negrams priekaištas yra tai, kad jie yra nešvarūs, apsileidę, nemoralūs ir labai aistringi. Kas norės turėti negrą kaimyną, jei jis pavers savo apylinkę šiukšlyna, vagiliaus ir užpuldinės moteris? Bet tokių dalykų pasitaiko nemaža ir jie labai kenkia rasių sugyvenimui.

KENKIA KRIMINALISTAI

Rasių sugyvenimą dar labiau apsunkina ir tie kriminalistai, kurie, kilus riaušėms padėga namus, plėšia krautuves, šauda nuo stogų į policininkus bei gaisrininkus ir sukelia tikrą chaosą. Vagių ir plėšikų yra visur, bet Jungtinėse Amerikos Valstybėse jie gali prisidengti rasizmo skraiste ir tapti neva kankiniais. Čia yra pati didžiausia kliūtis, kodėl šiais laikais negrai ir baltieji de fact negali sugyventi. Kiekvieną kultūringą negrą baltieji miešai įsileidžia į savo tarpą, bet nenori turėti reikalų su tais gaivalais, kurie atsiduoda džiunglėmis.

EINA GERYN

Nepaisant visų nesuipratimų, riaušių ir kovų, tikras JAV vaizdas yra kitoks, negu jį aprašo vienšališki žurnalistai. JAV ministerių kabinete ir senate sėdi du negrai, o žemuose rūmuose net 6. Kad garsusis negru atstovas Powell negali dalyvauti Kongreso sesijose, tai yra jo paties kaltė. Negru yra ambasadorių ir žemesniųjų diploma-

«Užsienio Ministerija»

Liepos pradžioje Vilniuje pasigarsino «LTSR užsienio reikalų ministerija». L. Diržinskaitė, tos «ministerijos» kaip ir vadovė, ką tik grįžusi iš Montrealio, pasikvietė keletą Maskvoje reziduojančių užsienio korespondentų ir surengė su jais pasikalbėjimą. Nepasitikėdama savo sugebėjimu formuluoti visus atsakymus pagal liniją, buvo pasikvietusi į talką ir keletą vietinių ekspertų, kurie, kiek vienas pagal specialybę, atsakinėjo į žurnalistų klausimus. Laikraščiuose (savuose) Diržinskaitė pasigarsino, kad toje spaudos konferencijoje dalyvaavo žurnalistų iš Anglijos, Australijos, Kanados ir Japonijos.

Liepos 15 d. ir Jungtinėse Valstybėse, Bostone, The Christian Science Monitor priėmė pasirodė stambiomis nuotraukomis papuoštas ir su nuotraukomis ištiesą puslapį užėmęs pranešimas apie tą spaudos konferenciją. Pranešimo autorius — to laikraščio korespondentas Takashi Oka, japonas.

apasakojęs šiek tiek matytų bei girdėtų įspūdžių iš Vilniaus, vis stengdamasis laikytis neutiškai, korespondentas perdavė tris savo toje konferencijoje iškeltus klausimus dėl Lietuvos nepriklausomybės netekimo, dėl Lietuvos ūkininkų žemės netekimo ir dėl religijos laisvės stokos. Ten pat atpasakojo ir jo išgirstus atsakymus.

LIESA YRA TOKIA:

«RINKIMA».

Liepos 31 d. tame pačiame laikraštyje pasirodė Juozo Audono laiškas dėl tų atsakymų.

ty, aukštų karininkų, profesorų, gydytojų ir pan. Neseniai prezidentas Johnsonas paskyrė vieną rimtą negrą net į Valstybės Tribunolą. 35 negrai yra milijonieriai. Čikagos miesto savivaldybė beveik negru valdininkų rankose. Valdžia nedaro jokios diskriminacijos tarp negru ir baltųjų ir gina jų teises visur. Jei diskriminacija pasitaiko privačiuose sluoksniuose, tai ne valdžios kaltė. Jos yra visur, net Rusijoje. Žiūrėk kaip zeminami tikintieji komunistų kraštuose! Kuris lietuvių Amerikos turtuolis kviečia favelų gyventojus į balių? Gal tik Recife arkivyskupas Don Helder Camara. Bet jis, rodos, yra ne iš turtingųjų sluoksnių.

JAV negrai žino, kas yra jų draugas ir priešas. Todėl šių metų gegužės 15 d. minėtas negru vadas Whitney Young kreipėsi į popiežių, prašydamas enciklikos apie rasizmą. Kaip kituose klausimuose, taip ir šiame laukiamame popiežiaus žodyje, nes jis yra bešališkas visų tautų mokytojas.

— Nė vienas iš tų oficialių atsakymų nebuvo sąžiningas, — rašo J. Audėnas.

Pirma, 1940 metais, kai sovietinė Raudonoji armija užplūdo Lietuvą ir Maskva atsiuntė gaujas NKVD ir kompartijos pareigūnų, lietuvių tautai buvo liepta balsuoti už komunistų partijos kandidatus ir Maskvos parinktus asmenis į vadinamąjį liaudies seimą.

Tas vadinamasis seimas nereiškė lietuvių tautos valios. Komunistai niekad neklausė žmonių sutikimo, jie visada žmonėms tik diktavo. Todėl tai yra grynas melas, kai komunistai tvirtina, kad Lietuva neva prašiusis priimama į Sovietų Sąjungą. Pati komunistų partija yra Sovietų Sąjungos partija, o ne Lietuvos. Lietuvoje komunistų partija yra tik maskvinės partijos padalinys; apie 30 (nuošimčių) jame yra iš Rusijos.

ATIMTA ŽEMĖ

Antra, sovietai suvalstybino žemę be atlyginimo; Lietuvos ūkininkų žemė tapo pavesta Sovietų Sąjungos nuosavybe. Tačiau, Stanislovas Juozapavičius neeisus, sakydamas kad «niekas iš ūkininkų žemės neatėmė».

TOKIA TIKĖJIMO LAISVĖ

Tėčia Vytautas Jakelaitis, kultūros ministro pavaduotojas, sakė, esą Lietuvoje religija praktikuojanti daugiau negu betkurioje kitoje sovietinėje respublikoje, ir kaip Lietuvoje katalikų bažnyčia leidžiama palaikyti ryšius su Roma. Jei tai ir taip, tai nebent tik todėl, kad Lietuvoje daugiausia katalikų ir kad Sovietų Sąjungai reikia gerinti santykius su vatkanu propagandiniiais sumetimais.

is tikrųjų religinė praktika Lietuvoje tramdoma ir tikinčiųjų persekiojimu ir bažnyčių likvidavimu. Pavyzdžiui, 1940 metais Lietuvoje buvo 1099 katalikų bažnyčios, 1580 kunigų, 12 vyskupų. Dabar tik 571 bažnyčia, 850 kunigų ir trys vyskupai, iš kurių tik vienam leidžiama eiti pareigas, o kiti du laikomi namų arešte.

Tai ne vien Stalino darbai, Chruščiovas tęsė tą patį. Dabar Brežnevas vykdo tą pačią komunistų partijos politiką ir ūkinėje ir religinėje srityje.

Tuo tarpu dar nepatirta, ar kiti užsieniečiai laikraščiuose, dalyvavę toje Diržinskaitės konferencijoje, ką nors parašė apie tai, pavyzdžiui Anglijoje, ar Australijoje. Toki prašymai gali sudaryti nepraleistiną gerą progą tą konferenciją atitinkamai pratęsti, kaip tai įvyko Bostone CSM.

(ELTA)

SPAUDOS BALIUS ATIDETAS

JIS BUS NE RUGSĖJO 9 DIENĄ, KAIP IKI ŠIOL BUVO SKELBIAMA, O BUS SAVAITE VĒLIAU, T. Y. RUGSĖJO 16 DIENĄ IR PRASIDĖS 20 VALANDA. BILJETŲ GALIMA GAUTI PAS ŠV. JUOZAPO BROLIJOS NARIUS, IR MŪSŲ LIETUVOS REDAKCIJOJE, MOKOJE.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,15

ke | paniką dėl tos «draugystės» stokos?

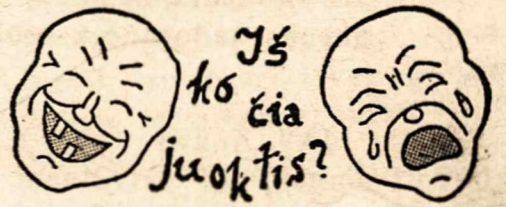
(ELTA)

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA, jaunoji karta, rengia pirmąją

SVENTĘ — POBŪVI

Rugpjūčio 27 d. 17 val. šv. Mišios Zelinos parap. bažnyčioje. Po Mišių socialinė ir meninė programa Jaunimo namuose.

Rengimo Komisija

ATSITIKIMAS BARE

Į Detroito salūną įsiverčia juu šiltas tipelis, pareikalauja dvigubo viskės, suverčia tą normą į gerklę, numeta ant bufeto penkdolerinę ir nieko nesakęs išeina.

Ba ininkas dailiai sulanksto tą penkinę, įsikiša į kišenę ir sako apininkui burbinčioms musėms.

— Ką tu su tokiais gali daryti? Išsirebia dvigubą viskės, numeta penkis dolerius arba pinigų ir išeina nemokėjęs

REKĖTŲ ATSLIGINTI

Viename pokylyje Markas Tvenas už parankės vedė kažkokį damą. Rašytojas buvo gerai nusiteikęs ir tarė:

— Kokia jūs žavil! Išdidžioji dama timpltelėjo jūpa ir atšovė — Deja, gaila, kad aš negaliu atsidėkoti panašiu komplimentu.

Markas Tvenas nnsijuokė ir tarė:

— O jūs pasielkite taip kaip aš: pameluokite.

da, tai glėda darniai, sutartinai. Netyli ir vyrai. O čia esama tikrai balsingų giesmininkų.

SPAUDOS BALIUS žada būti linksmas ir įdomus. Pakvietimų galima gauti pas visus Vyrų Brolijos narius ML redakcijoje ir spaustuvėje. Įsigykti tuojau.

LIETUVOS MIŠKAI

Vilniaus miškų ūkio vyriausias miškininkas (miškų ūkiais dabar vadinamos buvusios urėdijos) liepos 28 d. Valstiečių Laikraštyje rašo, kad «Be valstybinių, respublikoje yra 400.000 ha miškų, priklausančių kolūkiams ir tarybinėms ūkiams. Jie sudaro 23 procentus visų respublikos miškų». (Atseit, visas miškų plotas skaičiuojamas apie 1,739.000 ha).

Apie tuos kolehozinius—sovchozinius miškus miškininkas sako: «šių miškų stovis labai bloga. Jie neišvalyti... (gdomųjų ir sanitarinių kirtimų nebūna, stengiamasi kirsti tik gražius, sparčiai augančius medžius, kurie dažnai naudojami ne kaip statybinė medžiaga o kaip malkos... nerečiai pasitaiko gaisrų, plinta kenkėjai... stebina ir žemės ūkio ministerijos pažiūra šiuo klausimu... nėra jokio centrinio organo, kuris rūpintųsi... Žemės ūkio ministerija neužsiima. Miškų ūkio ministerijoj šiais klausimais užsiima tik vienas žmogus».

išvada reikia dar vienos įstaigos...

(ELTA)

PRIEVARTA GARBINA

Dešimį paskutiniųjų liepos dienų šoko ir dainavo Mas-

MIELI IR BRANGŪS S. PAŪLO LIETUVIAI, GARBĖ JĖZUI KRISTUI!

Iš tolimosios Urugvajaus sostinės siunčiu kuo nuoširdžiausius sveikinimus ir gilią padėką visiems mieliems S. Paulo lietuviams ir mano bendradarbiams T. Jonui Bružikui S. J. ir T. Jonui Kidykui, S. J. už brolišką, nuoširdų ir vieningą darbą São Paulo Lietuvių kolonijoje.

Mano nuoširdi padėka šv. Juozapo Vyrų Brolijai, Mokos, V. Anastacio ir kitiems lietuviams už jaukias net trejas mano išleistuves ir naujojo lietuvių jėzuitų S. Paulyje vyresni jo priimtuves, per kurias patyrėme didelę jūsų brolišką meilę ir prisirišimą prie mūsų. Per išleistuves «gyvenimo pradžia», ant greitųjų, sumesta net virš 500.000 kruz..

Tikluosi, kad Jūs ir naujam lietuvių jėzuitų vyresniajam taip pat nuoširdžiai, išvermingai ir atsidavę talkininkausite, kaip ir man, visi drauge dirbdami tam pačiam tikslui — didesnei Dievo garbei, mūsų tėvynės laisvei bei mūsų tautiečių labui.

Su gilia pagarba, dėkingum ir meile

T. Jonas Giedrys, S. J.

Casilla 2343 — Cerro

Montevideu Uruguay.

SMAGIAI IR NAUDINGAI praleisti laiką kviečia visus Sv Juozapo Vyrų Brolija į savo rengiamą trečią SPAUDOS BIČIULIŲ BALIŲ

rugsėjo 16 d. šeštadienį, 20 val. Mokoje, Lietuvių Mokyklos salėje, Rua Lituania, 67.

Vakaro metu gros graži lietuviška muzika ir bus trumpa ir įdomi meninė programa.

Pakvietimus galima gauti pas Brolijos narius, ypač Juozą Baužį — V. Zelina, o tiejų Tamaliūną — V. Prudente, Juozą ir Jurgį Matelionius — Casa Verde, «Mūsų Lietuvos» spaustuvėje ir administracijoje.

Informacijos reikais prašoma kreiptis į Brolijos Pirmininką Juozą Matelionį, telefonu 51-4011

irus mielam švogerui

PETRUI ŠUKAUSKUI,

liūdesio valandoje paraiškusiems užuojautos velionies šeimai ir giminėms, dalyvavusiems laidotuvėse ir septyntos dienos mišiose, nuoširdžiai dėkoju

Jonas Deveikis

kvoj lietuvių chorai, orkestrai, ansambliai ir geriausiai solistai. Visa tai buvo rusų revoliucijos garbei. Bet kai dainininkai įbei šokėjai grįžo, tai jų vadovai bei valdiniai reporteriai užtraukė kitą dainą, — nebe apie revoliuciją, o apie «nesuardomą draugystę» su Maskva ir su rusiais. Neliko nė vieno išpūsto žodžio ir šūkio, kuris nebūtų buvęs pavartotas rėkte užrėkti kokią nors abejonę apie tos «draugystės» būtinumą. Ženklas, kad Maskvai maža tik dainų ir šokimų. atrodo.

kad pareikalavo daugiau tos «draugystės» ne tik iškilmėse, bet ir kasdieniniame gyvenime. Tiesa įtikinėjo, kad «draugystė» esanti «virta, kaip gra n tas», o M. Šumavskas — kad «mūsų jėga — draugystė», ir kad Maskvos įvertinimas «pa reigoja dirbti dar atkakliau ir didinti indėlį į «komunizmo statybos reikalą».

Rėkavimas ta tema pirmosiomis rugpjūčio dienomis toks perdėtai įkyrus (ir tuo pačiu metu toks trafaretiškas), kad kėlė įtarimą, ar tik nebus vilniškiai kvilingai pate-

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206, 1o andar,
Apto2, Vila Prudente, Tel. 63-5352

Comercio e Industria de Guarda Chuvras

VICENTE VICTOR BANYS

Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina

Vendas por atacado e a varejo.